

Blok III-1 – De E.:Mr.: en de laatste reis vanuit de kosmos naar het *Ken u zelf!*
– Twee soorten duisternis zijn ingetreden
– Structuur van het 3e graads ritueel met twee verschillende drama's

De E.:Mr.: en de laatste reis vanuit de middenkamer naar het 'bovenkosmische' *Ken u zelf*

Het 3^e graads ritueel is zeer complex en gaat in zijn 'boodschap' tot het hoogst denkbare. De vorige twee ritualen zijn al onmogelijk direct goed te doorgronden en bieden stof om een leven lang verder op te mediteren, maar dat geldt voor dit 3^e graads ritueel al helemaal. Het reikt tot in de hoogste mystiek, zelfs voorbij het 'avontuur', dat de O.:B.:d.:H.: met het scheppen van zijn kosmos is aangegaan. Om deze wel heel erg vergaande uitspraak te verklaren hebben we figuur 19, blz. 30, nodig.

levens-gebied	3 graden	tempel-trap	levens-gebied	onder-verdeling	Omschrijving van de energie-werking en wat er mee wordt bereikt.
12	(8)		Het Zijn Het Mysterie Het Zelf		De energie die voortkomt uit de beleving van het Mysterie, het Zijn, het Zelf. Een de kosmos overstijgende beleving.
11	7		De wereld van de kosm. God de O.:B.:d.:H.:		De beleving van het Mysterie/Zijn/Zelf wordt tot goddelijke zelfbewustzijn. De God, die zich kenbaar maakt met het Woord met <i>Ik ben, die ik ben – die was, is en zal zijn</i> . De O.:B.:d.:H.: = de scheppende God = de Demiurg
10	6		Kosmisch Al		Al-eenheids-beleving van de kosmos. Begin en eindpunt van het 'kosmisch avontuur' van de O.:B.:d.:H.: De ultieme <i>leringen</i> voorwaardelijk voor de terugkeer naar de harmonie van het Zijn. De <i>feitelijke kennis</i> van het 'kosmische avontuur' is <i>gefilterd</i> .
9	5	(8) in de middenkamer 	Kosmische levensgebied	violet	Akasha/Zero point field Waar de ideeën en condities ('formules') voor de bouw worden gekend, de O.:B.:d.:H.: dus zijn 'bouwtekeningen' op het tekenbord kan gaan maken. Waar alle <i>feitelijke kennis</i> vanuit het 'kosmische avontuur' als in een boek is te lezen, maar waar <i>alle beelden</i> van het 'kosmisch avontuur' voor dit 'boek' worden <i>gefilterd</i> .
8	4	7 voor de deur 	Spirituele levensgebied	indigo	Het niveau, waarop het wijsheidsboek opengaat bij de opening der loge en <i>inspiraties</i> worden <i>aangevraagd</i> . Het boek kan nog niet vlot worden gelezen - <i>inspiraties</i> <i>breken door</i> . Het goddelijke in verlichting Het menselijke in vergeestelijking
7	3	6 	Astrale levensgebied	hoog astraal blauw	Aster (Latijn) = ster = licht (geestelijk licht) intuïtor (Latijn) = zien – <i>innerlijk zien</i> = intuïtie Het azurengezwel bezaaid met sterren zij het nog alleen als imaginatie. Waar licht is kunnen pas vormen bestaan, vandaar dat hier de vormwereld begint. In het hoog astrale bestaan de beelden nog alleen in de geest = <i>imaginaties</i> . Het zien van de werkende ideeën / de 'formules' in de natuur, in de concrete vormenwereld.
6	2	5 	Mentale levensgebied	laag astraal groen	De energieën van de fysiek waarneembare vormen. Het groen van de levende natuur
5	2	4		hoog mentaal geel	De energieën van de objectieve, <i>concrete</i> gedachten, van rationaliteit, logisch denken.
4	1	3		laag mentaal oranje	De energieën van <i>subjectieve</i> gedachten, die nog door emoties zijn vertroebeld – overgang levensgebied 3-4. Confrontatie met de persoonlijk gekleurde gedachten.
3	1	2	Emotionele levensgebied	rood	De energieën van de fysiek doorwerkende emoties.
2		1	Etherische levensgebied		De het fysieke lichaam vormende energieën. (als die wegvallen, vervalt ons lichaam tot dode stof).
1			Stoffelijke levensgebied		De energieën van het stoffelijke deel van al wat in de fysiekmateriële wereld is en leeft.

figuur 19 (blz. 30 verkleind)

Met het 1^e graads ritueel werden we zo ver ingewijd, dat we voortaan deel kunnen nemen aan open loges, waarbij de grote lichten zijn ontvouwd: het wijsheidsboek open ligt en de passer en winkelhaak zijn verenigd. Dat symboliseert, dat we rijp zijn om inspiraties in het spirituele levensgebied te kunnen ontvangen. (2^e kolom op de grens van het rode en oranje gekleurde gebied.) De winkelhaak overdekt de passer. We zagen in de gedaante van de broederketen, dat achter de uiterlijke fysieke verbrokkeling van alle leven eenheid heerst.

Met het 2^e graads ritueel bereikten we het vermogen om naar de in het kosmische levensgebied te vinden kosmische wetten te leven. (de 'formules' zoals verbeeld door de vlammeende ster met de gulden snede) Zolang we de winkelhaak (4^e reis) nog nodig hebben, verkeren we nog in dat levensgebied, maar als ons die wijze van leven als een tweede natuur is geworden (5e reis), kunnen we ook de notie van die wetten loslaten en bereiken we het kosmisch Al. Ten teken, dat we in een hechtere identificatie met de O.:B.:d.:H.: terecht zijn gekomen, ligt nu één been van de passer over de winkelhaak.

Met het 3e graads ritueel maken we de reis af en komt de passer over de winkelhaak te liggen. 4 Verklaringen:

- Verheffing uit de middenkamer
De E.:Mr.: verheft ons uit de middenkamer en doet daarmee ons bewustzijn aan het kosmisch avontuur ontstijgen. De middenkamer is immers onderdeel van de tempel en het kosmisch avontuur. N.B. Dit betekent niet, dat we dan het kosmische leven maar achter ons moeten laten, wat menig mysticus in het verleden als hoogste doel voor ogen had. In tegendeel. Hoe hoger ons bewustzijn, hoe meer we met een 'helikopterview' aan de bouw van de tempel kunnen bijdragen. (Het verschil in levenshouding van de 'oude' en de 'nieuwe' mysticus heeft alles te maken met het oude en nieuwe meesterwoord – zie blz. 86)
- Het hoge wezen van de E.:Mr.:
Op de vraag, door wie ons het nieuwe meesterwoord werd gegeven, antwoordt de catechismus: *Door Hem, die van het toppunt Zijner Majesteit neerdaalt om ons de stof en de vergankelijkheid te ontnemen.* (d.w.z. boven het kosmisch avontuur uit te tillen. In de kosmos is alles immers voortdurend in ontwikkeling t.g.v. de voortstuwende wereldorde en dus *vergankelijk*, in het Zijn is alle *in rust, eeuwig, onvergankelijk*.) De E.:Mr.: verpersoonlijkt een hoger bewustzijn dan de A.:Mr.: die de intenties van de O.:B.:d.:H.: verpersoonlijkt. (In blok III-5 gaan we verder in op het wezen van de E.:Mr.:)
- Onze laatste reis
Daarom wordt de reis van het 3^e graads ritueel ook onze *laatste reis* genoemd. Zolang we met ons bewustzijn nog niet boven dat van het kosmische avontuur kunnen uitstijgen, is dat bewustzijn nog aan veranderingen en ontwikkeling onderhevig.
- Ken U zelf!
Onze hoogste opdracht is *ons Zelf* – beter gezegd – *het universele Zelf in ons* te leren kennen. Dat is alleen in de onvergankelijke en onveranderlijke wereld van het eeuwig mysterieus blijvende Zijn te vinden.

Twee vormen van geestelijke verduistering zijn ingetreden

Naast de cluster van samenhangende gegevens, die op blz. 68 is besproken, is er nog een tweede brok informatie, dat ons zal helpen de complexiteit van het 3^e graads ritueel te ontrafelen: De mensheid is in **twee vormen van geestelijke verduistering** beland.

1. De reis langs de diepste, buitenste duisternis

In blok II-5 - *Vorbereitung op het 3^e graads ritueel (I)* (blz. 56-57) ontdekten we twee neveneffecten bij het betreden van de fysiekmateriële wereld: **verbrokkeling** en **overschaduwing**. Die overschaduwing heeft ons in de laatste millennia doen belanden in wat de Hindoeïstische mystiek het **Kali yuga**, het **duistere** of **ijzeren tijdperk** noemt en in ons 3^e graads ritueel **de diepste, buitenste duisternis** heet. Dat planetaire proces heeft ervoor gezorgd, dat we de laatste millennia dermate in de fysiekmateriële verdichting zijn ondergedompeld, dat de verbinding met de geestelijke wereld minimaal is geworden.

Deze planetaire toestand werd al in het 1^e graads ritueel gedramatiseerd door de **blinddoekking**, maar daar lag het accent niet zozeer op het planetaire gebeuren, maar meer op de noodzaak, dat de mens ten gevolge van dat planetaire gebeuren het licht 'dan maar' noodgedwongen in zichzelf moet gaan zoeken en innerlijke moet gaan ontwaken om het verlorene in zichzelf terug te vinden.

In het 3^e graads ritueel wordt veel duidelijker aangegeven, dat de duisternis ons van 'buiten' wordt opgelegd. De adjectiva *diepste* en *buitenste* moeten dus primair aan de planetaire gesteldheid van Moeder Aarde worden toegekend. Dat de mens daar de consequenties van ondervindt en daardoor in een tijdperk van extreme oriëntatie op de fysiekmateriële wereld is beland en daar dus ook naar is gaan denken en leven, is dus niet verwonderlijk.

In geestelijke duisternis opgesloten

In de mysteriescholen van de voor-Europese culturen werd de inwijdeling op dit gebeuren voorbereid door hem in grote duisternis te plaatsen.

Dat vinden we o.a. terug in Mozarts opera *Die Zauberflöte*. We bevinden ons in een oud Egyptische mysterieschool – dus in een voor-Europese cultuur – waarin de inwijdelingen ingewijd worden *in wat destijds voor hun aanstaande was*. De eerste beproeving is een blinddoekking. De inwijdeling wordt de voorspelling meegegeven, dat het leven een periode van geestelijke verduistering zal ingaan, dat een **'avondcultuur'**, een **'westerse cultuur'**, waarin "de zon ondergaat", aanstaande is en niets meer van de minder verdichte sferen waarneembaar zal zijn.

De cultuur van het Avondland – Europa – het Westen

Drie namen van deze cultuur zijn veelzeggend.

Fenicië lag in het gebied van het huidige Syrië en Libanon, het gebied in de overgang van twee continenten: in

het oosten Azië, vanwaar de zon opkomt en dus het Morgenland geheten, en in het westen het werelddeel, waarin de zon ondergaat, het Avondland. We bevinden ons in **de tijd, waarin de voorhoede-cultuur der mensheid op het punt staat van continent te wisselen** en enerzijds vanuit het Midden-Oosten en anderzijds vanuit Egypte naar het Avondland gaat 'verhuizen'. (zie *Verhuizende Voorhoede'- en 'achterhoede-culturen'*, blz. 60) *Europa* was voor de Feniciërs de prinses van dat Avondland. Haar naam betekent ook in het Fenicisch *avond* of *zonsondergang*. Een cultuur van duisternis was aanstaande. De oppergod Zeus verscheen als hemelse stier aan Europa en bezwangerde haar met zijn superieure geest. De kiemlegging van de Europese cultuur was daarmee gelegd. Uit haar werd Minos geboren, die koning werd van Kreta. Nadat Troje was verwoest en Theseus de stier van Minos – symbool van de drift – had gedood, kon de Griekse en daarmee de Europese cultuur van de grond komen.

figuur 44

Zeus als hemelse stier ontvoert prinses Europa (Carracci)

2. De teloorgang van de kennis der ingewijden

De tweede vorm van verduistering is ingetreden door de teloorgang van de wijze, autocratische leiding, waar de Hiram-mythe van spreekt. Het gaat hier om een sociaal-maatschappelijke omwenteling, die mythisch-historisch grofweg gelijktijdig met de nieuwe avondland-cultuur inzette. Een autocratische samenleving, de oude orde met het **oude meester-woord**, moest overgaan in een nieuwe met het **nieuwe meester-woord**. De ingewijden werden langzamerhand gedwongen zich als cultuurbepalende factor in de beslotenheid terug te trekken. (zie *Een tweede motief voor gebeimbouding*, blz. 63) Ook hierdoor ontviel de mens leiding en wijsheid, werd hij op zichzelf teruggevoerd en gedwongen in zichzelf te ontwaken om innerlijk het verlorene terug te vinden.

Twee verschillende drama's

Zoals figuur 45 duidelijk zichtbaar maakt, speelt het levensinzicht, waar dit 3^e graads ritueel ons in wil inwijden, zich af tegen een mythische achtergrond. Het gehele dramatische gebeuren, dat tot onze verheffing moet leiden (**blauw**), wordt van begin tot eind verbonden met een mythisch gebeuren (**roze**), waar de Red.: in onderdelen van verhaalt. Onze ervaring als inwijdeling is zelfs geheel vervlochten met de mythische vertelling van de Red.:.

We noemen de Red.: vaak het geweten. De gedachte komt direct op, of we de Red.: misschien juist nu in die specifieke betekenis moeten zien, omdat hij blijkbaar weet heeft van iets, wat wij eens 'ge-weten', ondergaan hebben, en wat hij nu uit **het onderbewustzijn van de mensheid als collectief** naar boven probeert te halen, omdat we die gebeurtenissen nu nodig hebben om onze levensweg naar het meesterschap te kunnen vervolgen.

De Hiram-mythe

In blok II-6, blz. 58-61 hebben we niet alleen bij een mythe stilgestaan, die de totale bewustzijnsontwikkeling der mensheid dramatiseert – *De geschiedenis van de zich transformerende ring* – maar ook bij het wezen van mythen. Die kennis hebben we nu nodig om de rol van de zogenaamde **Hiram-mythe** in dit ritueel te kunnen begrijpen.

Mythen beschrijven het mechanisme, dat zich achter de concrete gebeurtenissen voltrekt, en verklaren waarom de hazen liepen, zoals ze liepen, nu lopen, zoals ze lopen, of dat in de toekomst zullen doen.

De mechanismen leren kennen, die de levensprocessen bepalen, is eigenlijk, wat we steeds vanaf het moment, waarop we in het 1^e graads ritueel de loge openen, nastreven. Het astrale levensgebied onthult ons niet meer dan de zichtbare wereld tot en met de geestelijke imaginaties, maar we willen het heilige boek van de inspiraties kunnen openen om achter de uiterlijke vormen en gebeurtenissen te kunnen kijken. (zie blok I-1, blz. 8-11) Dat inzicht is immers voorwaardelijk om uiteindelijk feilloos de koninklijke kunst te kunnen beoefenen.

De Hiram-mythe is verbonden met een zeer expliciet historisch gebeuren: de bouw van de tempel van Salomo rond 1000 v. Chr.. De mythe beschrijft niet de concrete historische gebeurtenissen, maar – als hij tenminste zuiver is en daar gaan we toch van uit – het 'mechanisme', dat destijds in die cultuur de gebeurtenissen bepaalde. De makers van dit ritueel waren kennelijk van mening, dat er zich toen in die cultuur een mechanisme in het leven voltrok, dat voor ons, die nu ca. 3000 jaar later ingewijd willen worden, nog steeds van betekenis is, anders was deze mythe niet zo prominent in ons laatste en hoogste ritueel opgenomen.

We bevinden ons dus ook wat de mythe betreft aan de vooravond van de cultuur van het Avondland Europa.

Twee verschillende drama's in het 3^e graads ritueel

Er is sprake van een mythe, die zich in het verleden afspeelt, en van de wederwaardigheden van de mens, die het ritueel ondergaat. Het gaat in feite om twee verschillende drama's, die in bijna alles *verschillen*. Maar tegelijkertijd moet er tussen beide drama's natuurlijk een wezenlijk verband zijn. De vraag is welk verband.

Er zijn maar liefst negen wezenlijke tegenstellingen over beide drama's te vermelden:

1. Hiram Abiff is een **meester**, de **gezel** is dat niet.
2. Hiram Abiff wordt **gechanteerd en gewelddadig neergeslagen**, de gezel wordt **mild achterovergedrukt** door de E.:Mr.: en opgevangen door de Opzz.:. Er is sprake van **overgave bij de gezel**.
3. De meester Hiram Abiff wordt **door 'boze, lagere' gezellen neergeslagen**, de gezel wordt **door de hoger staande E.:Mr.: neergedrukt**.
- 4-5-6 Ook zijn de **gereedschappen**, de **locaties** en de **plaatsen op het lichaam** verschillend
Hiram Abiff krijgt achtereenvolgens slagen
  - met een 24-d.-maatstok bij de zuiderpoort op de keel,
  - met een winkelhaak bij de westpoort op het hart
  - en met een hamer bij de oosterpoort de genadeslag op het voorhoofd.De gezel krijgt daarentegen met maar één gereedschap, een hamer, een slag op achtereenvolgens de linkerschouder, de rechterschouder en de borst.
7. Daarbij worden hem geen **destructieve**, maar respectievelijk de inspirerende **opbouwende woorden** W.:, K.: en S.: meegegeven.
8. **Hiram Abiff sterft, de gezel sterft niet**, integendeel, hij **herrijst** weer.
9. De dood van Hiram Abiff heeft **direct grote gevolgen voor de bouw**. Dat kan van het neerslaan van de gezel niet worden gezegd.

Hiram Abiff en de gezel zijn dan ook **in hun kwaliteit en lot** totaal verschillend.

❖ De beide drama's voltrekken zich na elkaar

De beide drama's vinden op verschillende momenten plaats. Hiram Abiff wordt neergeslagen tijdens de bouw van de tempel ten tijde van koning Salomo ca. 3000 jaar geleden. Het drama van de gezel voltrekt zich telkens tijdens een verheffing in het heden.

De zin uit de catechismus ***Ik ben zinnebeeldig met Hiram Abiff ten onder gegaan en weer opgestaan*** is dan ook zeer verwarrend. Hij wekt gauw de gedachte, dat wij als gezel hetzelfde ondergaan als Hiram Abiff. Het tegendeel is echter het geval.

opening	na opening: Tempel verdonkerd en de vlammeende ster gedoofd.	
entree gezel	dialogoog tussen A.:Mr.: en 1 ^e Opz.: over de staat van de gezel	
	Hiram-mythe	deel I <ul style="list-style-type: none"> - Salomo's voornemen om een tempel te bouwen - Vorming van het driemanschap - Invoering gradenstelsel onder de bouwlieden Hiram Abiff gehanteerd en tenslotte gedood door 3 gezellen bij 3 poorten met 3 verschillende werktuigen op 3 verschillende lichaamsdelen. <ul style="list-style-type: none"> - Hoe de 3 gezellen het lichaam van Hiram Abiff buiten de tempel begroeven, - het graf ter herkenning van een accacia-tak voorzagen - en gefolterd door gewetenswroeging op de vlucht sloegen.
aanvang laatste reis		deel IIa een gehele ronde in gewetensnood
	In het Z.: "Ach! ware mij liever de keel afgesneden..."	
	In het W.: "Ach! ware mij liever het hart uit de borst gescheurd..."	
	In het N.: "Ach! ware mij liever het lichaam in tweeën gedeeld..."	
	deel IIb <ul style="list-style-type: none"> - Hiram Abiff is niet meer bij de bouw verscheen, bloedsporen werden ontdekt, - 3, 5 en tenslotte 9 meesters werden uitgezonden om hem te zoeken. - Het oude meester-woord en meester-teken lijken verloren, - Salomo bepaalde, dat, indien de meester zou worden weergevonden, het eerste teken dat gemaakt en het eerste woord dat gesproken zou worden, het nieuwe meester-teken en nieuwe meester-woord zouden zijn. 	
neerslaan gezel	E.:Mr.: vraagt of de gezel bereid is alles te beproeven om het woord weder te vinden. Antwoord: "Ja" De gezel wordt met 3 slagen neergeslagen (W.: op linker schouder, K.: op rechter schouder, S.: op borst. Hand van de gezel op zijn borst, knie rechter been in driehoek, doodskleed met acacia-tak over hem heen.	
zoektocht naar de Mr.:	Beide Opzz.: hebben een heuvel met acacia-tak gevonden, maar waren niet in staat de aarde weg te nemen. E.:Mr.: gaat naar het graf, slaat het doodskleed op – maakt het Groot-Mr.-teken en zegt M.:B.:	
verheffing	E.:Mr.: verheft de gezel met de 5 punten van het Meesterschap (hand, voet, knie, schouder, arm om hals) Tempel helder verlicht – vlammeende ster zichtbaar.	
aanneming	In O.: ,	waarna de nieuwe Mr.: naar het W.: wordt geleid voor de broederketen.
broederketen	<i>Voor het oog van de hoogst ingewijde staat nu de ganse schepping in het vast verband van een afdalende en opgaande liefdeketen, die alle delen van het universum verbindt en weer heen trekt naar zijn oorsprong.</i> Nieuwe Mr.: krijgt plaats in noorder-kolom.	
	deel III	<ul style="list-style-type: none"> - Dat de 9 door Salomo uitgezonden meesters (zie deel II-b) onder het licht van de vlammeende ster de grafheuvel met de acaciatak en daarin de meester terug vonden. - Dat zij een teken van ontroering maakten, dat het nieuwe meester-teken werd. - Dat noch de aanraking van de leerling, noch die van de gezel de meester kon oprichten. Dat gelukte eerst met de vijf punten van het meesterschap. - De eerste uitroep van de omstanders was M.:B.: en werd het nieuwe meester-woord. - Dat Salomo het oude meesterwoord deed griffen in een driehoek van zuiver goud, geplaatst in het Heilige der Heiligen.
bekendmaking met de geheimen en gebruiken	in het Z.:O.:	
kenbaarmaking als meester vrijmetselaar bij de Opzz.:	in het W.:	
afkondiging in het O.: en op de kolommen	in het O.: en W.:	
arbeid met de passer aan tekenbord	in het Z.:O.:	de eeuwige cirkel, waarvan het middelpunt overal en de omtrek nergens is
catechismus		
sluiting		